

Közönséges pingvin Kilrenny-ben, Skóciában, 2018 (Fotó: theeastweasel)

Amit a tengeri madarak az árapályról mesélni tudnak

Világszerte számos természetvédelmi csoport és egyesület nyomkövetővel látja el a madarakat, hogy viselkedésüket és helyváltoztatásaikat tanulmányozza. Ez segíti a tudósokat is, hogy többet megtudjanak ezekről az állatokról. Az így gyűjtött információ pedig felhasználható az egyes madárfajok védelme érdekében. Matt Cooper – a walesi Bangor Tudományegyetem végzett hallgatója – és kollégái nemrégiben felfedezték, hogy a sirályokra helyezett nyomkövető óceánjaink alaposabb megismerésében is segíthet. Tanulmányukat, melyben eredményeikről számolnak be, az Európai Földtudományi Unió (EGU) *Ocean Science* című kiadványában jelentették meg.

Az Egyesült Királyságbeli Madárvédelmi Királyi Társaság (RSPB – Royal Society for the Protection of Birds) egy csoportja 2011 és 2014 között közönséges pingvineket látott el nyomkövetővel Észak-Walesben a Puffin-szigeten. Ezek az északi lundához és lummához hasonlatos fekete-fehér tengeri madarak csak a tenyészidőszak idejére jönnek ki a partra. Idejük legnagyobb részét ugyanis a tengeren töltik táplálékkereséssel vagy a vízfelszínen pihenve.

A közönséges pingvineken elhelyezett GPS címke (azaz nyomkövető) – ami úgy lett rájuk téve, hogy magát az állatot ne sebesítse meg – minden 100. másodpercben rögzítette az egyed aktuális helyzetét. A rögzített pozíciók sorozatával és az adatrögzítések között eltelt idő ismeretében a tudósok ki tudták számolni a madarak mozgásának sebességét és irányát. Miután lement a Nap, a madarak hosszú időt töltöttek a vízfelszínen pihenve miközben sodródtak az árral. „[Ilyenkor] változó helyzetük az óceán felszínén lévő víztömeg mozgását tükrözi”, magyarázza Matt. Azaz, ez azt jelenti, hogy amikor a pingvinek pihentek a tengeren, Matt és munkatársai a nyomkövetők által rögzített adatokat elemezték, hogy többet megtudjanak az észak-walesi régióban jellegzetes áramlatokról és árapályról.

Más jelölt tengeri madár tanulmányozásával még többet megtudhatnánk óceánjainkról, különösen a távoli helyeken lévőkről, ahol egyébként bonyolult lenne kimondottan a tenger vizsgálatából adatot szerezni.

Beszélgess a témáról tanároddal, szüleiddel is

Mi az a GPS? Itt többet megtudhatsz a témáról (angol nyelven): <https://egu.eu/24SF9D/>.

Mik azok a GPS címkék (nyomkövetők)?

Kutakodj egy kicsit: van tudomásod olyan állatpopulációkról az országodban, amelyeket nyomkövetők segítségével tanulmányoznak?

(Haladóknak!) Ha van egy adott távolságod és időd, hogyan tudod kiszámolni a sebességet? Kérdezd meg a matematika/fizika tanárodat vagy látogass el ide (angol nyelvű oldal): <https://egu.eu/26CM1I/>.

Jelen kiadvány az Európai Földtudományi Unió (EGU) 'What can seabirds tell us about the tide' című sajtókiadványának gyerekeknek készült verziója. A szöveget írta Bárbara Ferreira (EGU média- és kommunikációs menedzser), szakmailag lektorálta Matt Cooper (végzett hallgató, a tudományos cikk elsődleges szerzője, Bangor University, Egyesült Királyság) és Matt Lewis (School of Ocean Sciences, Bangor University, Egyesült Királyság), oktatási szempontból ellenőrizte Marina Drndarski (biológia tanár, Drinka Pavlovic Általános Iskola, Belgrád, Szerbia), magyarra fordította Prokos Hedvig (geográfus, Magyarország). További információért (angol nyelven) látogass el ide: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.

